

Polityka antyplagiatowa IFA UAM

(Uchwała Rady Naukowej IFA z dnia 5 czerwca 2009)

§ 1

Według amerykańskich badań, do plagiatowania prac pisemnych ze źródeł drukowanych bądź internetu, przyznaje się 36 procent studentów, a 90 procent stwierdza, że co najmniej jeden raz w ich pracach znalazły się cytaty bez podania źródła (http://www.wiadomosci24.pl/artukul/plagiaty_prac_dyplomowych_tarcza_antypiracka_9871.html). Center for Academic Integrity study reports that 80 percent of college students admit to cheating at least once (<http://www.at.ufl.edu/~turnitin/faq.html>).

§ 2

Pkt 1. IFA realizuje uchwałę Rady Wydziału z dnia 18 grudnia 2008 roku w sprawie plagiatów prac dyplomowych (http://ifa.amu.edu.pl/fa/files/uchwala_antyplagiatowa.pdf), zwaną dalej 'uchwałą antyplagiatową'.

Pkt 2. W szczególności, w IFA "Student rozpoczynający seminarium dyplomowe licencjackie lub magisterskie zobowiązany jest pod rygorem nie przyjęcia na seminarium do podpisania oświadczenia" o odpowiedniej treści (Załącznik 1). Prowadzący takie seminarium pracownicy IFA zobowiązani są do zebrania tych oświadczeń od swoich seminarzystów oraz przechowywania ich w okresie trwania seminarium.

§ 3

Pkt 1. Prowadzący seminarium dyplomowe (licencjackie, magisterskie lub doktoranckie) pracownicy IFA zobowiązani są do wybiórczego sprawdzania powstających prac dyplomowych pod kątem ich oryginalności i ewentualnego plagiatu. Zgodnie z uchwałą Rady Wydziału z dnia 24 maja 2001 roku w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Oceny Jakości Kształcenia (<http://ifa.amu.edu.pl/fa/files/Wymagania.pdf>): "Promotor ponosi współodpowiedzialność (wraz z magistrantem¹) za stopień samodzielności i oryginalności rozprawy".

Pkt 2. "W odniesieniu do tekstów dostępnych w Internecie istnieją odpowiednie narzędzia elektroniczne ułatwiające walkę z [...] najczęściej spotykanym typem plagiatu" (uchwała antyplagiatowa), czyli z podaniem za swój tekst skopiowanego z sieci www. IFA rekomenduje w tym celu następujący darmowy serwis antyplagiatowy: <http://www.plagiarismdetect.com/>.

Pkt 3. W celu prostego sprawdzenia oryginalności niewielkich wybranych fragmentów pracy dyplomowej prowadzący seminarium dyplomowe pracownicy IFA skorzystać mogą z przeszukiwarki Google (www.google.com). W Załączniku 2 znajduje się krótki instruktaż na ten temat.

¹ Ta uchwała RW nie była nowelizowana po roku 2001, nie uwzględnia więc prac licencjackich. Nie ulega jednak wątpliwości, że jej literę należy interpretować rozszerzająco.

§ 4

Pkt 1. Kodeks karny mówi, iż "kto wyłudza poświadczenie nieprawdy przez podstępne wprowadzenie w błąd funkcjonariusza publicznego lub innej osoby upoważnionej do wystawienia dokumentu, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3" (Ustawa z dn. 4 lutego 1997 r. - Kodeks karny, art. 272). W kontekście IFA, prowadzący seminarium dyplomowe, bądź inny pracownik "upoważniony do wystawienia dokumentu" jakim jest dyplom bądź zaliczenie kursu potwierdzone podpisem w indeksie studenta i na karcie egzaminacyjnej/zaliczeniowej, jest funkcjonariuszem publicznym, który jest wprowadzony w błąd przez studenta dopuszczającego się plagiatu.

Pkt 2. Ustawa o szkolnictwie wyższym przewiduje, że uczelnia "w drodze decyzji, stwierdza nieważność postępowania w sprawie nadania tytułu zawodowego, jeżeli w pracy stanowiącej podstawę nadania tytułu zawodowego osoba ubiegająca się o ten tytuł przypisała sobie autorstwo istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego" (Ustawa z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym, art. 193).

§ 5

Pkt 1. W razie wykrycia plagiatu w pracy dyplomowej, bądź innej pracy studenta (licencjanta, magistranta lub doktoranta) wykonanej w związku z jego obowiązkami w IFA i przedłożonej do oceny, pracownik IFA zobowiązany jest do poinformowania o tym fakcie odpowiedniego zastępcę dyrektora IFA, który podejmie decyzję o dalszym trybie postępowania.

Pkt 2. Uchwała antyplagiatowa RW, w punktach 3. i 4. zawiera wskazówki odnośnie postępowania w razie stwierdzenia "plagiatów wśród-seminaryjnych, a więc faktów bezprawnego podania za swoje skopiowanych części pracy dyplomowej" w przypadku prac licencjackich i magisterskich.

Pkt 3. W celu ułatwienia kontroli antyplagiatowej złożonych do recenzji, a powstających w IFA, rozpraw doktorskich uruchomiono pod adresem <https://ifa.amu.edu.pl/phdthesis/login.php> serwis o nazwie *PHD Thesis Browser*, gdzie członkowie Rady IFA ze stopniem doktora habilitowanego mogą zapoznać się z elektroniczną wersją (format pdf) tych rozpraw.

Pomocna literatura:

Holmberg, Melissa & Mark McCullough. "Anti-Plagiarism Tools: Scirus v. Google".
[http://www.iatul.org/doclibrary/public/Conf_Proceedings/2005/scirus61.pdf]

Kaehr, Robert. 2008. "Plagiarism Help. Detecting Plagiarized Papers".
[<http://campus.huntington.edu/plagiarism/>]

Sutherland-Smith, Wendy. 2008. *Plagiarism, the Internet and Student Learning: Improving Academic Integrity*. New York: Routledge. [<http://www.amazon.com/Plagiarism-Internet-Student-Learning-Improving/dp/0415432936>]

Wawak, Sławomir & Krzysztof Woźniak. 2005. "Skuteczny system automatycznego wykrywania plagiatów na przykładzie prac zaliczeniowych studentów Akademii Ekonomicznej w Krakowie". e-mentor 5 [http://www.e-mentor.edu.pl/artukul_v2.php?numer=12&id=213]

Załącznik 1. Oświadczenie antyplagiatowe

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisany/a

.....

student/ka Wydziału Neofilologii
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

o ś w i a d c z a m,

że pracę magisterską/licencjacką* przygotowuję na seminarium

doktora/profesora*

w latach akademickich

napiszę samodzielnie.

Oznacza to, że przy pisaniu pracy, poza niezbędnymi konsultacjami, nie będę korzystał z pomocy innych osób, a w szczególności nie będę zlecał opracowania rozprawy lub jej istotnych części innym osobom, ani nie będę kopiował (tradycyjnie i elektronicznie) tej rozprawy lub jej istotnych części z tekstów autorstwa innych osób.

Jednocześnie oświadczam, że gdyby powyższe okazało się nieprawdziwe, jestem świadom/a grożącej mi odpowiedzialności wynikającej z (a) Rozdziału szóstego Prawa o szkolnictwie wyższym z 27 lipca 2005 roku, a w szczególności z punktów 4.-6. artykułu 214., oraz (b) Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 grudnia 2006 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego wobec studentów (Dz.U. 2006 nr 236 poz. 1707).

.....
(data)

.....
(czytelny podpis)

*właściwie podkreślić

Załącznik 2. Krótki instruktaż na temat antyplagiatowego korzystania z Google

1. Można kwerować sieć zbiorem pojedynczych słów lub określoną frazą. W tym drugim przypadku trzeba poprzedzić frazę znakiem cudzysłowu. Na przykład, kwerenda ["Silence is something more than just a pause] daje nam 653 witryny (25 maj 2009). Kwerenda tymi samymi słowami bez cudzysłowu zwraca 581000 witryn, w tym, wśród pierwszych dziesięciu wyników, witrynę zawierającą następujący fragment tekstu (bez odwołania do www.hermitary.com/solitude/iyer.html): "Silence is more than just a pause. It is where we are freed from the opacity and weight of language, where we can hear ourselves think and communicate with our self. It is the resonance chamber in which our voice reverberates. It is where our words may be obscure but our meaning is clear." (http://www.forbes.com/2005/10/18/maidment-silence-communication_comm05_cx_pm_1024silence.html). Ten przykład pokazuje ogromną sprawność tak prostego narzędzia jak Google w odkrywaniu plagiatów "niedosłownych".

2. Można łączyć ze sobą metodę kwerowania frazą i (co bardziej charakterystycznymi) słowami kluczowymi, co może być pomocne w przypadku, gdy student podmienił niektóre elementy ciągu. Element frazowy musi być zamknięty w cudzysłowach. Dla podanego przykładu plagiatu można by wpisać w formularz wyszukiwania np: ["Silence is something" enchanted horizon]. Wyszukiwanie za pomocą Google zwraca 5110 potencjalnych wyników. Metodę frazową (z cudzysłowem) można też w Google łączyć z użyciem wildcard * zamiast konkretnego słowa, bądź słów. Na przykład kwerenda ["Silence is * more] zwraca nie tylko "Silence is something more" ale również "silence is far far more", "silence is even more", "Silence is unbearable. Selfishness requests more".

3. Im krótsza fraza bądź ciąg wyrazów, tym więcej witryn znajdzie Google. Na przykład kwerowanie sieci frazą ["Silence is something"] daje 41900 wyników. Użycie tych samych wyrazów bez zmiany kolejności i bez znaku cudzysłowu daje 42900000 wyników. Kolejność wyrazów może mieć znaczenie. Kwerenda [something is silence] daje 63800000 wyników. W praktyce warto zacząć kwerowanie w poszukiwaniu plagiatu od krótkiej frazy (użyć cudzysłowu) pobranej z podejrzanego tekstu, a następnie powiększać frazę do momentu, gdy ilość wyników Google'a spadnie do liczby umożliwiającej ich pobieżne choćby przejrzenie. Jeśli znajdziemy w sieci frazę składającą się z ośmiu wyrazów wziętych verbatim z podejrzanego tekstu (jak w przykładzie z "Silence is something more than just a pause"), która w tekście studenckim podawana jest za własną, podejrzenie plagiatu jest duże.

4. www.google.pl pozwala (w menu 'zaawansowanym') na ograniczenie kwerendy geograficznie (Znajdź strony z tych państw), językowo (Pokaż strony w języku), chronologicznie (np.: Wyświetl witryny dodane w ostatnim miesiącu), wedle domeny www (np. org, edu, pl, amu) oraz co do miejsca na stronie (gdziekolwiek - w tytule - w tekście).

5. Przeszukiwarka Google nie jest 'wrażliwa' na wielkość liter (czyli jest 'case-insensitive'), co w kwerendach anty-plagiatowych wydaje się być jej plusem. Np. kwerenda [Silence is something more than just a pause] zwraca te same witryny, co [silence is something MORE than just a pause].

6. Warto w poszukiwaniu plagiatu sprawdzić też scholar.google.com, która jest przeszukiwarką nastawioną na witryny i teksty o charakterze akademickim, oraz books.google.com - tu obejmujemy pokazny zbiór książek nieindeksowanych przez normalne wyszukiwarki. Kwerenda books.google.com frazą ["Silence is something more than just a pause] zwraca siedem książek, w tym "The Love That Never Ends: A Key to the Catechism of the Catholic Church" (strona 133).